

TEORETYKO-EMPIRYCZNY ANALIZA FENOMENU NIEPOKOJACEJ NASTOLATKOW W PENITENCJARNYCH ZAKLAD UKRAINY

W artykule zrealizowano analizę psychologicznych właściwości przejawu niepokojącej nastolatków, które odbywają ukaranie w penitencjarnych instytucje. Rozewarł się wpływ różnogatunkowa deprywacji, która jest negatywnym czynnikiem, co nakłada istotny odcisk na funkcjonowania psycho-emocjonalnej zakresu nastolatków-kolonistów i całą ich energiczność. Przytoczono wyniki czynnika analizy, w szczególności porównanie wyników dzieci, które studiują w szkole penitencjarnych instytucje, i ich jednolatków z pełnej rodziny, co studiuje w masowej szkole. Zaproponowano główne linie resocjalizacja nastolatków-kolonistów.

Kluczowe słowa: nastolatkowie, penitencjarnych zakład, deprywacji, niepokojąca, resocjalizacja.

THE THEORETICAL EMPIRICAL ANALYSIS OF THE PHENOMENON OF ADOLESCENTS' ANXIETY IN PENAL INSTITUTIONS OF UKRAINE

This paper analyzes the psychological characteristics of the display of anxiety by teenagers serving punishment in penal institutions. Reveals the influence of variety's deprivation, which is a negative factor that imposes a significant imprint on the functioning of adolescent colonists psycho-emotional sphere and their entire vital activities. The results of the factor analysis are given, they include a comparison of the results of children enrolled in the school of penitentiary institutions and their peers from the full family enrolled in regular school. The basic line of re-socialization of adolescent colonists is proposed.

Keywords: adolescents, penitentiaries, deprivation, anxiety, resocialization.

I. MUDRAK

*Starszy wykładowca
katedry pedagogiki
oraz psychologii wiekowej
Wschodnioeuropejskiego
Narodowego Uniwersytetu
im. Lesi Ukrainki w Łucku*

ТЕОРЕТИКО-ЕМПІРИЧНИЙ АНАЛІЗ ФЕНОМЕНУ ТРИВОЖНОСТІ ПІДЛІТКІВ У ПЕНІТЕНЦІАРНИХ ЗАКЛАДАХ УКРАЇНИ

У статті здійснено аналіз психологічних особливостей прояву тривожності підлітків, які відбувають покарання у пенітенціарних установах. Розкрито вплив різновидової депривації, яка є негативним чинником, що накладає істотний відбиток на функціонування психоемоційної сфери підлітків-колоністів та всю їхню життєдіяльність. Наведено результати факторного аналізу, зокрема порівняння результатів дітей, які навчаються у школі пенітенціарної установи, та їх однолітків з повної сім'ї, що навчаються у масовій школі. Запропоновано основні лінії ресоціалізації підлітків-колоністів.

Ключові слова: підлітки, пенітенціарний заклад, депривація, тривожність, ресоціалізація.

Здійснений нами теоретичний аналіз науково-психологічного доробку у сфері вікової, педагогічної, соціальної, пенітенціарної психології дає підстави стверджувати, що в виправно-трудових закладах, окрім законної суті існування бінарної закономірності „злочин – покарання”, функціонує особлива внутрішньопсихологічна реальність, у якій домінує традиційна практика тотального ізоляціонізму, а також мимовільне культивування різновидової депривації, внаслідок чого майже всім позбавленим волі особам властиві інтенсивні прояви тривожності, депресивності, апатії, фрустрації, розпачу, безнадії, приреченості, незахищеності, суму, нудьги та інших особистісно-амортизаційних і деструктивних психологічних станів [1; 2; 3].

Істотне значення для зростання „індексу тривожності” має чинник одностатевої популяції в закритому й ізольованому від широкого загалу ареалі життєіснування, що призводить до проявів агресії/автоагресії, сексуальної напруги та появи причин для різнотипних сексуальних девіацій. Особистість підліткового віку з ускладненим і делінквентним минулим досвідом, яка до того ж живе за „законами” і поняттями кримінальної субкультури, дуже переживає з приводу того, щоб не стати жертвою наруги в новій незвичній ситуації. Навіть сам статус ув'язненої людини, яка відбуває покарання за злочин, пригнобленого, полізалежного й упокореного суб'єкта, що змушений ходити в тюремній одежі, є чинником перманентної тривожності в'язнів підліткового віку. Фізичні випробування та моральні страждання, які переживає підліток у штучній ізоляціоністсько-деприваційній ситуації, вписуються в концепцію соціальної кари, відплати за скоєний злочин, однак важко стверджувати, що вони сприяють успішній ресоціалізації як системі засобів для його гармонійного повернення у просоціальне середовище.

Основні концептуальні положення психологічного вивчення тривожності підлітків в умовах позбавлення волі зводяться до того, що перебування у пенітенціарному закладі як форма відбування покарання може бути пов'язане з виникненням негативних рис і властивостей: агресивності, криміногенності, відлюдькуватості, жорстокості, негативізму, тобто набути загальної особистісної та соціальної девіантності. Позбавлення волі як форма соціальної ізоляції та депривації накладає істотний відбиток на психоемоційну сферу засуджених, вносить свої корективи в силу, темп і ритм емоційних реакцій і тим самим їх значно посилює чи спотворює, надаючи окремим фазам розвитку ознак імпульсивності, некерованості, статичності, екстремальності тощо [1; 2; 3; 4; 5].

В умовах пенітенціарного закладу особистісна тривожність як психодинамічний аспект емоційно-вольової регуляції діяльності є типовим психічним механізмом відображення екзистенційних проблем ув'язнених, зокрема підлітків-колоністів, та реакції на них. Для підлітків у пенітенціарному режимі життєдіяльності тривожність є досить частим і типовим станом, що спричинений різноманітними випробуваннями і переживаннями. Найчастішими причинами прояву тривожності в підлітків-колоністів є адаптаційні і статусно-рольові проблеми (в'язень, соціальний аутсайдер, знехтуваний, ображений «несправедливим» судом, низькостатусний у неофіційній ієрархії та субкультурі колонії тощо). У підлітка, який відбуває покарання в колонії, підвищений рівень тривожності проявляється як індивідуальна властивість людини, його характерологічна риса і типова поведінкова тактика, що реалізується у схильності до надмірного хвилювання, страху, боязні, невпевненості і стану тривоги в ситуаціях, які загрожують неприємностями, невдачами, фрустрацією, фізичною небезпекою, психічним тиском і насиллям тощо. Тривожність чинить активний психорегулятивний вплив на різноманітні аспекти діяльності і спілкування підлітків-колоністів, визначаючи їхню психодинаміку та успішність перебігу. Тривожність істотно впливає на продуктивність провідного виду діяльності, що прямо або опосередковано відображається на змістовно-функціональних характеристиках і потенціалах депривованих і соціально ізольованих підлітків, зокрема на їхніх духовно-моральних, емоційно-інтелектуальних властивостях та спроможності до успішної ресоціалізації.

Результати моніторингово-діагностичної роботи з депривованими дітьми, які перебуваючи в режимі ізоляції, відчувають ще й додатковий негативний вплив різновидових обмежень комунікативного, сімейного, сенсорного, харчового характеру тощо, потребує виваженого й науково обґрунтованого пакету методів і методик, які повинні враховувати специфіку вивчення особистості в пенітенціарних умовах. Крізь призму діяльнісного підходу тривожність на особистісному рівні розглядається нами як інтеграційна характеристика

цілісного механізму психічної регуляції діяльності, а діяльність – як основний чинник формування тривожного типу особистості взагалі. За одну з ключових методологічних позицій констатувального дослідження слід обрати факт ув'язнення особистості як спосіб позбавлення її волі, а отже потрібно враховувати і весь спектр пенітенціарності та його вплив на підліткову психіку, зокрема тривожність.

Укладений нами тезаурус методик на складноструктурованій вибірці підлітків (норма – депривація) дозволив здійснити якнайширший системно-констатувальний зріз їхніх основних індивідуальних і соціально-психологічних проблем, насамперед з метою забезпечення адекватних формувальних ресоціалізаційних зусиль і засобів для нейтралізації надмірного прояву різновидової тривожності.

Емпіричне дослідження відбувалося триетапно, зокрема на першому проводився аналіз специфіки прояву тривожності у дітей підліткового віку в таких основних ракурсах: 1) стан вивчення досліджуваної проблеми у психолого-педагогічній літературі (методично-емпіричні аспекти); 2) специфіка прояву тривожності в підлітків в умовах депривації та пенітенціарної установи; 3) особливості порівняльного аналізу за критеріями „норма – депривація” та „загальноосвітня школа – загальноосвітня школа пенітенціарного закладу”. Відбиралися об'єктивно-психологічні параметри тривожності особистості підлітка і відпрацьовувалася процедура спостережень і експертних оцінок. Проводилися спостереження за цими показниками у різних видах діяльності (навчальній, трудовій тощо).

На другому етапі здійснювалася безпосередня дослідницька робота з використанням загальноособистісних анкетних психодіагностичних методик і лабораторного експерименту. Анкетування проводилося у груповій формі, а лабораторний експеримент – індивідуально з кожним учнем.

На третьому етапі відбувався збір емпіричних даних, їхня кількісна обробка, якісна інтерпретація отриманих показників. За допомогою ЕОМ (процедура варімакс обертання) було здійснено факторний аналіз, усереднені дані та показники їх варіативності, названо і проінтерпретовано чотири основні фактори, на які припало найбільше семантично-функціональне навантаження.

Проведення факторного аналізу допомогло у з'ясуванні суми модальностей тих показників, що склали сутнісне наповнення кожного фактора й дали йому номінативне визначення. Унаслідок проведеного факторного аналізу виділилися чотири основні фактори, у яких сконцентрувалися найважливіші та найтиповіші номінативні індикатори тривожності підлітків, що мають досвід депривації соціальної взаємодії, навчаючись у школі пенітенціарної установи, та їх однолітків з повної сім'ї, що навчаються у масовій школі.

Структурно-семантичне порівняння факторів обох груп досліджуваних дозволило

з'ясувати актуальність і рівень представленості параметрів і показників тривожності. Водночас з'ясування певних відмінностей допомогло встановити специфіку впливу депривуючих закладових детермінант на становлення і прояви тривожності підлітків-колоністів. Порівняльний аналіз факторів обох груп досліджуваних підлітків дозволив комплексно охопити стан розвитку тривожності як вагомого складового супроводу свідомості та діяльності особистості на надзвичайно складному й відповідальному етапі онтогенезу. Нами виявлено, що в життєдіяльності підлітків-колоністів значну роль відіграє підвищений порівняно з однолітками в масовій школі рівень розвитку різновидової тривожності, а це потребує задіяння інтенсивних ресоціалізаційних зусиль.

Отож емпіричне дослідження, зокрема якісну інтерпретацію показників факторного аналізу, ми здійснювали з урахуванням однієї дуже важливої підстави – гомогенізація та кримінальний досвід вибірки, до якої входили хлопці-колоністи, що скоїли злочини та відбувають термін ув'язнення в пенітенціарному закладі. Нами констатовано, що депривація, ізоляціонізм, інституціалізм, жорсткі пенітенціарні правила поведінки, загальна чітко виражена карна природа корекційної роботи з колоністами спонукає їх до переживання базальної тривожності як постійного неприємного гнітючого стану невпевненості, фрустрованості, депресивності тощо. набір показників, на які випало найбільше семантичне навантаження, засвідчує особливу складність і різнобій функціонування і прояву тривожності депривованих підлітків-колоністів, амбівалентність їхнього внутрішнього світу. Депривований підліток-колоніст досить часто обирає основною найпоціновуванішу й референтну в пенітенціарному закладі модель свого розвитку – агресивну незалежність, яка супроводжується високим рівнем тривожності. Водночас, колоністи підліткового віку проявляють невпевненість, конформізм та інші пасивні поведінкові тенденції, наприклад, демонструючи ефект захисного самохвалення, депривовані підлітки підкреслюють тим самим розрив між „Я”-реальним і „Я”-ідеальним, неспівпадання „Я”-суцього і „Я”-жаданого, а отже сигналізують про власну тривожну екзистенцію.

Загалом, концентрований фон тривожності (через частий прояв таких показників, як „загальна тривожність”, „міжособистісна тривожність”, „явна” тривожність”) безперечно свідчить про особистісні негаразди підлітків в умовах закритого навчально-виховного закладу виправно-трудового типу. Режим соціальної пенітенціарної ізоляції як поєднання різновидових деприваційних обмежень послуговується авторитарною гіперсоціалізацією, що якраз і породжує депресивний, невротичний і тривожний модус самосвідомості, крихкий, нерозвинений і дихотомійний образ себе і світу, відчуття набутої беспорядності, зацькованості і меншовартості.

Для успішної ресоціалізації депривованих підлітків – вихованців пенітенціарних

установ, які переживають соціальну ізоляцію та внаслідок цього відчувають майже перманентну різновидову тривожність, потрібно застосовувати сучасні розвивальні соціо- і психореабілітаційні технології. Переживаючи різні складні форми, види і типи депривації (соціальна, комунікативна, материнська, сімейна та ін.), колоністи поглиблюють девіантні риси характеру, тому пенітенціарний режим як навчально-виховний і виправно-трудоий заклад закритого типу є своєрідним мірилом життєвої тривожності особистості, яка скоїла злочин та відбуває покарання в місцях та умовах позбавлення волі.

Нами констатовано, що до підвищеної тривожності депривовану особистість доводить повсякчасне активне пригнічення пенітенціарною системою базових потреб у спілкуванні, вільному пересуванні та інших необхідних речах і справах, тобто табу, заборони, регламентація, покарання, закон притлумлюють особистісну активність та занурюють людину у переживання різновидових обмежень.

Психокорекційна робота з депривованими підлітками-колоністами, які знаходяться у місцях позбавлення волі, повинна здійснюватися в напрямі ресоціалізації як повномірного повного соціалізування з наданням психореабілітаційної допомоги. З метою надання цілісної ресоціалізаційної допомоги, зокрема для профілактики і лікування невротичних розладів, гіперфрустрації, патологічної тривожності тощо має бути забезпечена тісна співпраця психологів, учителів, соціальних педагогів, лікарів, адміністрації, здатних забезпечити комплексне вирішення помежових чи кризових проблем, що виникають у зв'язку з цим. Отримані результати формульованого експерименту засвідчують, що застосування програми розвивального соціально-психологічного тренінгу загалом справило позитивний ресоціалізаційний вплив на зниження тривожності підлітків з пенітенціарного закладу. Розроблена на підставі узагальнення теоретичних результатів у галузі психокорекції та психотренінгової роботи і власних теоретико-емпіричних пошуків упродовж останніх п'ятнадцяти років розроблена й апробована нами „Програма ресоціалізаційного розвивального соціально-психологічного тренінгу із засудженими підлітками-колоністами” успішно запроваджена в ресоціалізаційний процес виховної колонії.

Висновки. Колоністи як особлива велика група дітей підліткового віку, що внаслідок суспільних, економічних та морально-психологічних причин скоїли злочин, відбувають свій термін покарання, однак потребують різнопланової психолого-педагогічної та юридичної допомоги.

З метою успішної ресоціалізації потрібно враховувати пенітенціарну специфіку розвитку депривованого підлітка-колоніста й нагальну необхідність надання йому кваліфікованої допомоги в усвідомленні екзистенційних суперечностей і тривожності та віднайденні адекватних шляхів і способів їх подолання з метою соціально-психологічної

адаптації до нормативних цінностей недепривуючої спільноти у випадку звільнення з умов позбавлення волі.

Ресоціалізація передбачає тривалу професійну соціорекреативну діяльність з ускладненим об'єктом – депривованими дітьми, які перебувають у пенітенціарному закладі, відбувають покарання за скоєні злочини та досить часто є носіями рис девіантного й делінквентного характеру.

Розроблена й апробована на підставі узагальнення теоретичних результатів у галузі психокорекції та психотренінгової роботи, а також власних теоретико-емпіричних пошуків упродовж останніх п'ятнадцяти років, нами запроваджена в ресоціалізаційний процес Ковельської виховної колонії „Програма ресоціалізаційного розвивального соціально-психологічного тренінгу із засудженими підлітками-колоністами”.

Розроблені рекомендації базуються на гуманістичному, генетично-психологічному, розвивальному, а не на директивному і жорстко структурованому підході в психокорекції та ресоціалізації загалом.

З метою досягнення ресоціалізаційного ефекту та зниження надмірно високого фону тривожності, який властивий підліткам пенітенціарного закладу, нами було проведено формувальний експеримент.

Результати якісної інтерпретації отриманих до і після проведення формувальних впливів показників засвідчують не лише певні позитивні зміни у рівнях прояву тривожності в колоністів після розвивально-корекційних занять, але й загальний ресоціалізаційний поступ як намагання до поновної соціалізації.

Отримані завдяки формувальному експериментові показники свідчать про успішність розробленої, апробованої та запровадженої у реальний ресоціалізаційний простір виховної колонії програми розвивального соціально-психологічного тренінгу.

Перспективи подальших досліджень вбачаємо в проведенні розгалужених досліджень з метою виявлення вікової динаміки тривожності в умовах пенітенціарної установи та розробки інноваційних засобів її профілактики і зниження у депривованій особистості з метою успішної подальшої ресоціалізації.

Література:

1. Гошовський Я. Ресоціалізація депривованої особистості : [монографія] / Я.Гошовський. – Дрогобич : Коло, 2008. – 480 с.
2. Гошовський Я. Ресоціалізація підлітків-суїцидентів (на матеріалах пенітенціарного закладу) / Ярослав Гошовський // Проблеми гуманітарних наук : Наукові записки Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. – Дрогобич : Вимір, 2005. – Вип.15. Психологія. – С.75-84.
3. Робоча книга пенітенціарного психолога / за заг. ред. В.М. Синьова, В.С. Медведєва. –

К. : МП Леся, 2000. – 224 с.

4. Синьов В.М. Педагогічні основи ресоціалізації злочинців / Синьов В.М., Радов Г.О., Кривуша В.І., Беца О.В. – К. : МП “Леся”, 1997. – 272 с.

5. Штефан Е.Ф. Психокоррекция агрессивного поведения осужденных мужского пола при длительных сроках наказания: автореф. дис. на соискание науч. степени канд. психол. наук : спец. 19.00.06 „Юридическая психология” / Е.Ф. Штефан. – Рязань, 2008. – 25 с.

THE THEORETICAL EMPIRICAL ANALYSIS OF THE PHENOMENON OF ADOLESCENTS' ANXIETY IN PENAL INSTITUTIONS OF UKRAINE

I. MUDRAK

Carried out a theoretical analysis of our scientific and psychological heritage in sphere of educational , social and penitentiary psychology gives reason to consider that the corrective labor institutions , other than legal merits of the existence of a binary patterns "crime is punishment" functions special internal psychological reality , which is dominated by traditional practice total isolationism and spontaneous cultivation different kind of deprivation, resulting in nearly all persons deprived of their liberty inherent intense manifestations of anxiety , depression , apathy , frustration , despair , hopelessness , hopelessness , insecurity , sadness, boredom and other personal - depreciation and destructive psychological states [1 , 2, 3].

Essential for growth " anxiety index " factor is homosexual population in a closed and isolated from the public area of life existence , leading to expressions of aggression / autoaggression , sexual tension and the appearance of the reasons for the different types of sexual deviations .

Person with difficult adolescence and delinquent past experiences, which also lives on the "law" and the concepts of the criminal subculture , worries about what to avoid becoming a victim of blasphemy in a new unfamiliar situation. Even the status of prisoner of a man who is serving a sentence for a crime, the oppressed and a contrite dependent of subject, had to go to prison garments is a factor of permanent anxiety prisoners adolescence.

Physical testing and mental suffering being experienced teenager in artificial isolationist-deprivation of situation fit into the concept of the social punishment, retribution for the crime , but it is hard to argue that they contribute to the successful resocialization as a system of means for its harmonious return prosotsialne environment.

The main conceptual provisions of psychological study of anxiety in adolescents conditions of confinement are reduced to the fact that staying in penal institutions as a form of sentence may be associated with the occurrence of negative traits and characteristics : aggressiveness, criminality, unsociability , cruelty, negativity , that is to acquire general personal and social deviance.

Imprisonment as a form of social exclusion and deprivation imposes a significant imprint on the psycho-emotional sphere of prisoners is different in strength, pace and rhythm of emotional reactions and thus are considerably enhances or distorts providing separate phases of symptoms of

impulsivity , unmanageable , static, etc. extremity [1 , 2, 3 , 4, 5].

In terms of penitentiaries personal anxiety as psychodynamic aspects of emotional and volitional regulation of a typical mental mapping mechanism existential problems of prisoners, including adolescent colonists and responses. For teens in prison mode of life anxiety is fairly common and typical condition that is caused by a variety of challenges and experiences.

The most common reasons of anxiety in adolescents colonists are adaptive and status- role issues (prisoner , a social outsider, rejected , insulted " unfair " by the court low status in an informal hierarchy and subculture of colonies , etc.).

As a teenager , who is serving a sentence in the colony , elevated levels of anxiety manifests as individual property rights and his characterological trait typical behavioral tactics implemented in the tendency to over- excitement , anxiety, fear , insecurity and anxiety in situations that threaten trouble failures , frustration, physical risk, psychological pressure and violence and so on.

Anxiety has an active psycho regulatory impact on various aspects of communication and adolescent colonists , defining their psycho dynamic and successful course. Anxiety significantly affects on the performance of the leading activity, directly or indirectly, is displayed on the content and functional characteristics and potentials deprivation and socially isolated adolescents, particularly in their spiritual and moral , emotional and intellectual properties and the ability to successfully resocialization .

The results of monitoring and diagnostic work deprivation children who being in isolation mode to experience even additional negative impact different restrictions of communication , family, touch , food character , etc., requires a balanced and scientifically sound package methods and techniques that have specific study of personality in prison conditions. In the light of the activity approach anxiety on a personal level before us as integrative holistic characterization of the mechanism of regulation of mental activity and activity - as the main factor in the formation of anxious personality type at all.

In one of the key methodological positions of research should select the individual fact of imprisonment as a means of getting rid of her will and therefore it's necessary to consider the whole range of penitentiary and its impact on adolescent psychology , particularly anxiety.

We concluded thesaurus of techniques for difficult structure sample of adolescents (norm - deprivation) allowed to carry the widest possible systematic-constant section of their basic personal and social - psychological problems, primarily with a view to ensuring adequate molding resoalization efforts and means for neutralization the excessive manifestation of different kinds of anxiety.

Empirical research was three-state , including the first conducted analysis of the specific manifestations of anxiety in adolescents in the following main perspectives:

1) the state study investigated problem in psychological and pedagogical literature (methodological and empirical aspects),

2) the specificity of the manifestation of anxiety in adolescents in conditions of deprivation and penal institutions,

3) features a comparative analysis of the criteria " rule - deprivation " and " school - school penitentiaries ." Selected objectively and psychological parameters of the individual adolescent anxiety and practiced procedure observation and peer reviews . Monitorings were conducted of these indicators in various activities (academic, labor, etc.).

The second phase was carried out direct research work using questionnaire of general personals psychodiagnostic techniques and laboratory experiments. The survey was conducted in a group form a laboratory experiment - individually with each student.

The third phase occurred collection of empirical data, their quantitative processing, interpretation of qualitative indicators. With a computer (procedure varimaks rotation) was conducted factor analysis, averages and indices of variability, called interpreted and four main factors which accounted for the largest semantic- functional load.

Conducting factor analysis helped to clarify the modalities of the amount of performance that made the essential content of each factor and gave him the nominative definition.

As a result of the conducted factor analysis distinguished four main factors that have concentrated the most important and most common nominative indicators of anxiety adolescents who have experience of deprivation of social interaction in school penitentiary institutions and their peers from the full family enrolled in regular school .

Structural and semantic comparison of factors in both groups studied allowed to clarify the relevance and level of representation parameters and performance anxiety. At the same time clarifying certain distinctions helped establish the specific impact deprivation determinants of the formation and manifestation of anxiety adolescent colonists.

Comparative analysis of the factors in both groups of adolescents studied comprehensively cover allowed state of anxiety as an important component of support and awareness of the individual in an increasingly complex and responsible stage of ontogeny. We found that in the life of teenagers colonists significant role plays by elevated compared with their peers in regular school level of development different kind of anxiety , but it's necessary engagement of intensive resocialization efforts.

Therefore empirical research , including qualitative interpretation of the indicators of factor analysis, we performed considering one very important reason - homogenization and criminal experience of the sample , which included boys - colonists who have committed crimes and are serving sentence in penal institutions.

We stated that deprivation, isolationism, institutionalism, tough penal code of conduct, general clearly expressed a criminal nature of remedial work with the colonists encourages them to experience anxiety as a continuous basal nasty oppressive state of uncertainty, depression and so on.

A set of indicators, which fell most semantic load proves particularly difficult and inconsistency operation and manifestation of anxiety deprived adolescent colonists ambivalence of their inner world.

Deprived teenager - colonist often chooses the main important and the reference in penitentiaries model of development is an aggressive independence, accompanied by high levels of anxiety.

However, the colonists adolescence exhibit uncertainty, conformity and other passive behavioral tendencies, such as showing a protective effect same approval, adolescents emphasize thus the gap between the "I" - the real and the "I" - ideal discrepancy between the "I" -existent and "I" - desired, and thus signals a disturbing own existence.

In general, a concentrated background anxiety (due to frequent manifestation of such factors as "general anxiety", "interpersonal anxiety", "clear anxiety") certainly indicates the personal hardships teenagers in a closed educational institution of corrective labor type.

Daily social isolation prison as a combination different kinds of deprivation restrictions served by authoritarian hypersocialization that just generates depressive, neurotic and anxious mode of consciousness, fragile, undeveloped and dichotomous image of themselves and the world, a sense of acquired helplessness and inferiority of baited.

Successful resocialization deprived teenagers - pupils of penal institutions that are experiencing social isolation and consequently feel almost permanent different kind of anxiety, it's necessary to apply modern developmental and socio-psychorehabilitation technologies. Experiencing a variety of complex shapes, types and forms of deprivation (social, communicative, parent, family, etc.), colonists deepen deviant traits because penitentiary regime as educational and correctional labor facility closed type is a kind of measure of behavioral anxiety personality that committed a crime and is serving a sentence in place and conditions of detention.

We have stated that the high anxiety deprived personality brings continual active suppression of the prison system to communicate basic needs, freedom of movement and other necessary things and matters that taboo, prohibition, regulation, punishment, law suppress personal activity and immerse people in the experience different kinds of restrictions.

Psycho-correction work with deprived adolescents - colonists who are in prison, should be made in the direction of resocialization as full dimensional, full socialization psychorehabilitation the provision of care.

In order to provide a holistic resocialization of assistance, including the prevention and treatment of neurotic disorders , pathological anxiety , etc. must be provided with the close cooperation of psychologists , teachers, social workers , doctors, administration can provide a comprehensive solution critical problems that arise in connection ' this regard .

The results are forming experiment show that the application program developing social and psychological training in general had a positive impact on reducing resocialization adolescents with anxiety penitentiaries .

Developed on the basis of summarizing the theoretical results in the correction and psychological training of work and their theoretical and empirical searches for the last fifteen years, we developed and tested " program resocialization developing social and psychological training with convicted juveniles colonists " was successfully implemented in the resocialization process of educational colony.

Conclusions. Colonists as a special large group of teenagers , as a result of social , economic , moral and psychological causes of crime committed , serving his sentence , but require diverse psychological , educational and legal assistance.

In order to successfully resocialization must take into account the specifics of the penitentiary deprived teenager - colonist and the urgent necessity for skilled help him in recognizing the existential contradictions and anxiety and finding adequate ways and means to overcome them for the purpose of social and psychological adjustment to normative values non deprived community in the event of dismissal of the conditions imprisonment.

Resocialization provides continuous professional sociocorrective activity with complexities object - deprived children who are in penal institutions , serving time for their crimes and often are carriers of rice deviation and delinquent nature.

Developed and tested on the basis of summarizing the theoretical results in the correction and psychological training of work as well as their theoretical and empirical searches for the last fifteen years , we have introduced in resocialization process of Kovel penal colony "Program of resocialization developmental socio- psychological training of convicted juveniles colonists ". The recommendations are based on humanistic , genetic and psychological , developmental , rather than on the policy and rigidly structured approach to correction and resocialization in general.

In order to achieve resocialization effect and reducing excessive background anxiety that is inherent in adolescents penitentiaries , we conducted an experiment molding .

The results of the qualitative interpretation of the before and after effects of molding parameters proved not only some positive changes in the manifestation of anxiety in the colonists after developmental - remedial classes, but overall progress resocialization as an attempt to renew socialization.

Indicators obtained through forming experiment show progress of developed, tested and implemented in real resocialization space of educational program of colony developing social and psychological training.

We see prospects for further research in conducting branched of researches to identify age dynamics of anxiety in terms of penal institutions and develop innovative means of prevention and reduction of deprived personality for successful further resocialization.